

Ocena sytuacji ekonomiczno-finansowej Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Czarnkowie za 2023 rok.

Podstawą oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Czarnkowie jest raport o sytuacji ekonomiczno-finansowej, przedłożony przez dyrektora jednostki w sposób i w terminie określonym w art. 53a ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 633 z późn. zm.). Raport przygotowany został na podstawie sprawozdania finansowego za rok obrotowy 2023 i zawiera: analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej za 2023 rok, prognozę sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe tj. 2024-2026 wraz z opisem przyjętych założeń oraz informację o istotnych zdarzeniach mających wpływ na sytuację Zespołu.

Analiza oraz prognoza sytuacji ekonomiczno-finansowej zawarta w raporcie, została przygotowana w oparciu o wskaźniki określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r. w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 832). Do analizy przyjęto cztery obszary: zyskowność, płynność, efektywność i zadłużenie:

- 1) wskaźniki zyskowności służą do oceny rentowności działania podmiotu i zawierają: zyskowność netto, zyskowność działalności operacyjnej, zyskowność aktywów,
- 2) wskaźniki płynności określają zdolność podmiotu do terminowego regulowania zaciągniętych zobowiązań krótkoterminowych i zawierają: wskaźnik bieżącej płynności i szybkiej płynności,
- 3) wskaźniki efektywności informują w jakich cyklach podmiot spłaca zobowiązania oraz otrzymuje należności i zawierają wskaźnik rotacji należności i rotacji zobowiązań wyrażony w dniach,
- 4) wskaźniki zadłużenia informują o stopniu finansowania aktywów kapitałami obcymi oraz wielkości funduszy obcych przypadających na jednostkę funduszu własnego i zawierają wskaźnik zadłużenia aktywów i wskaźnik wypłacalności.

Zgodnie z Raportem, poszczególne wskaźniki i przypisane im oceny punktowe dla ZZOZ w Czarnkowie za 2023 rok wynoszą odpowiednio:

- 1) **wskaźniki zyskowności** uzyskały ocenę **0 pkt** na 15 pkt maksymalnej oceny punktowej, co stanowi 0% tej oceny: wskaźnik zyskowności netto – -14,13 % (0 pkt), wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej – -12,62 % (0 pkt), wskaźnik zyskowności aktywów – -23,41 % (0 pkt);
- 2) **wskaźniki płynności** uzyskały ocenę **0 pkt** na 25 pkt maksymalnej oceny punktowej, co stanowi 0 % tej oceny w tym: wskaźnik płynności bieżącej – 0,18 (0 pkt), wskaźnik płynności szybkiej – 0,15 (0 pkt);
- 3) **wskaźniki efektywności** uzyskały ocenę **10 pkt** na 10 pkt maksymalnej oceny punktowej, co stanowi 100 % tej oceny, w tym: wskaźnik rotacji należności – 19 dni (3 pkt), wskaźnik rotacji zobowiązań – 42 dni (7 pkt);
- 4) **wskaźniki zadłużenia** uzyskały ocenę **8 pkt** na 20 pkt maksymalnej oceny punktowej, co stanowi 40% tej oceny, w tym: wskaźnik zadłużenia aktywów – 60 % (8 pkt), wskaźnik wypłacalności – - 4,49 (0 pkt).

Maksymalna ocena punktowa wskaźników ekonomiczno-finansowych, wynikająca z rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r. wynosi 70.

łącna ocena punktowa za rok 2023 uzyskana przez Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Czarnkowie wynosi 18 punktów, co stanowi 26 % maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania i stanowi podobny poziom z roku poprzedniego.

Ocena wskaźników sytuacji ekonomiczno-finansowej Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Czarnkowie za 2023 rok przedstawia się następująco:

1) Wskaźniki zyskowności:

W związku ze znaczącym pogorszeniem wyniku finansowego w roku 2023 w stosunku do roku ubiegłego wskaźniki zyskowności nadal nie osiągnęły oczekiwanych wartości. W roku 2023 Szpital wygenerował stratę na poziomie 7.857.301,39 zł. Powyższa sytuacja to efekt większego przyrostu kosztów działalności operacyjnej niż przychodów ze sprzedaży. Główne obszary wzrostu kosztów to usługi obce i wynagrodzenia. Mimo, iż generowanie zysków nie jest celem statutowym ZZOZ w Czarnkowie powinien on dążyć do utrzymania takiej kondycji finansowej, by możliwa była realizacja postawionych jednostce zadań.

2) Wskaźniki płynności:

Wskaźniki płynności również ukształtowały się poniżej oczekiwanych wartości. Wskaźnik płynności bieżącej wynosi 0,18 a normą wartości wskaźnika płynności bieżącej jest przedział 1,2 – 2,0. Wskaźnik szybkiej płynności wynosi 0,15, jego optymalna wartość powinna mieścić się w przedziale 1,0 – 1,3. W obszarze płynności i terminowego regulowania zobowiązań sytuacja w jednostce na koniec roku 2023 uległa znaczącemu pogorszeniu i jest bardzo trudna.

3) Wskaźniki efektywności:

Wskaźnik rotacji należności w roku 2023 wyniósł 19 dni co oznacza, że przeciętny okres wpływu należności do jednostki następuje w ciągu 19 dni, natomiast wskaźnik rotacji zobowiązań wskazuje, że Szpital reguluje swoje zobowiązania w ciągu 42 dni, wydłużenie spłaty zobowiązań w stosunku do roku ubiegłego o 6 dni. Powyższa sytuacja potwierdza duże problemy z płynnością w Szpitalu.

4) Wskaźniki zadłużenia:

Wskaźnik zadłużenia aktywów w roku badanym wyniósł 60% i uległ zwiększeniu w stosunku do zeszłego roku o 5%. Według standardów wskaźnik zadłużenia nie powinien przekroczyć 65%, zwiększenie wartości tego wskaźnika oznacza zwiększenie zadłużenia Szpitala.

Z oceny ekonomiczno – finansowej ZZOZ w Czarnkowie wynika, że sytuacja finansowa Szpitala uległa znaczącemu pogorszeniu. Właściwie we wszystkich ocenianych obszarach Szpital zanotował pogorszenie wartości wskaźników. Szpital wygenerował stratę, co sprawia, że automatycznie wszystkie wskaźniki zyskowności nie osiągają oczekiwanych wartości. W Szpitalu pojawiły się problemy z płynnością, a co z tym idzie z terminowym regulowaniem zobowiązań. Sytuacja ta znajduje potwierdzenie w znaczącym wzroście wskaźnika regulowania zobowiązań. Powyższe problemy powodują również, że zadłużenie Szpitala wskazuje tendencję wzrostową.

Prognoza oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej na rok **2024** szacuje utrzymanie oceny na poziomie roku bieżącego **18 pkt.** Natomiast na lata **2025-2026** Szpital prognozuje poprawę oceny do **20 pkt.** W prognozowanych latach Szpital zakłada, że nie uda mu się wygenerować zysków, więc wskaźniki zyskowności nie osiągną oczekiwanych wartości. Na kolejne lata Szpital zakłada również brak poprawy w obszarze płynności. W latach 2024-2026 wskaźniki efektywności będą utrzymywały się na zbliżonym poziomie. Według planów Szpitala na kolejne lata poprawa ma nastąpić w obszarze zadłużenia.

Na podstawie przeprowadzonej analizy Raportu stwierdza się, że ekonomiczno-finansowa sytuacja Szpitala w roku 2023 uległa zdecydowanemu pogorszeniu w obszarze wszystkich wskaźników. Prognoza Szpitala na lata 2024-2026 nie zakłada pozytywnych scenariuszy szczególnie jeśli chodzi o obszary zyskowności i płynności. Osiągnięcie ujemnego poziomu funduszu własnego w roku 2023 oraz duże problemy z płynnością to dwa sygnały, że Szpital potrzebuje zdecydowanych działań organizacyjno-restrukturyzacyjnych.

Tak ukształtowane wskaźniki, pozwalają na dokonanie ogólnej negatywnej oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Czarnkowie.

Dokonując negatywnej oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Rada zauważa istotne czynniki, które miały wymierny wpływ na wygenerowanie straty finansowej Szpitala, a nie były przyczyną złego zarządzania jednostką. Główny wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową jednostki miały czynniki zewnętrzne i związane były ze sposobem i systemem finansowania tzw. sieci szpitali podstawowego stopnia zabezpieczenia, który jest zależny od wysokości środków zarezerwowanych na ten cel w budżecie Narodowego Funduszu Zdrowia. Ponadto przyczyną ujemnego wyniku finansowego jednostki jest m.in.:

- zaniżona i niedoszacowana wysokość wyceny świadczeń przez NFZ, brak korelacji pomiędzy wyceną a realnym kosztem
- ustawowy wzrost wynagrodzenia pracowników służby zdrowia zgodnie z Ustawą z dnia 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 21), podwyższany corocznie na dzień 01.07. oraz brak wystarczających rządowych środków finansowych przeznaczonych na ten cel,
- Szpital realizował świadczenia zdrowotne związane z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem Covid-19, co skutkowało niewykonaniem planowanego kontraktu i koniecznością jego odrobienia,
- brak (lub zmniejszenie) umowy na finansowanie ze środków NFZ. Szpital nie posiada pełnej informacji o wysokości kontraktów na kolejne lata, co powoduje dużą niepewność i zachwianie stabilności jednostki,
- brak pełnego finansowania przez NFZ faktycznie wykonanych procedur medycznych tzw. nadwykonań, mimo poniesionych kosztów przez jednostkę,
- wysoka inflacja gospodarcza oraz wzrost kosztów wszystkich usług, w tym dostawy mediów, a także wzrost ceny dostaw leków.
- niekorzystne warunki makroekonomiczne w gospodarce wywołane skutkami konfliktu zbrojeniowego itp.